

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Cechina împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Sergiu Crețu, Margarita Răducan cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală și a certificatului de urbanism informativ,

împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost casată hotărîrea din 05 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 22 octombrie 2016 Leonid Cechina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Sergiu Crețu, Margarita Răducan cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală nr.466 din 15 august 2014.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că conform situației la începutul anului 2012 Leonid Cechina și Margarita Răducan, au fost proprietari ai apartamentelor nr.xxxxxxxx.

La 16 ianuarie 2012 Primăria mun. Chișinău, la solicitarea Margaretei Răducan, i-a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare nr.27/12, iar la 27 martie 2012 i-a fost eliberată și autorizația de construire nr. 131.

Considerând aceste acte ilegale la 23 mai 2012 Leonid Cechina le-a contestat în instanța de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2015, au fost anulate ca ilegale certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 27/12 din 16 ianuarie 2012 și autorizația de construire nr. 131 din 27 martie 2012.

A mai indicat reclamantul că în perioada desfășurării procesului judiciar, intervenienții Margarita Răducan și Sergiu Crețu au organizat recepția construcției de pe str. xxxxxxxxxxxxxx, fiind întocmit procesul-verbal de recepție nr. 466 din 15 august 2014. În temeiul acestui Proces-verbal construcția a fost înregistrată în

Registrul bunurilor imobile sub număr cadastral separat xxxxxx, pe când inițial Margarita Răducan a avut numai un apartament în cadrul construcției comune.

Consideră reclamantul că procesul-verbal contestat, precum și înregistrarea cadastrală sunt ilegale, fiind bazate pe acte juridice anulate pe cale judecătorească.

Despre procesul-verbal de recepție finală nr.466 din 15 august 2014 a aflat din Registrul bunurilor imobile.

La 02 septembrie 2016 a depus cerere prealabilă la Primăria mun. Chișinău, cu solicitarea prezentării copiei Procesului-verbal contestat, verificarea circumstanțelor emiterii și anularea acestuia în cazul dacă încălcările invocate se vor confirma. Prin răspunsul din 21 septembrie 2016, Primăria mun. Chișinău a făcut referire la proceduri cadastrale, lăsând de fapt cererea fără răspuns.

Prin încheierea din 12 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus conexarea cauzei civile inițiate la cererea de chemare în judecată depusă de către Cechina Leonid către Primăria mun. Chișinău, intervenienții accesorii Crețu Sergiu și Răducan Margarita privind anularea procesului-verbal de recepție finală cu cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Cechina Leonid către Primăria mun. Chișinău, intervenienții accesorii Crețu Sergiu și Răducan Margarita privind anularea certificatului de urbanism informativ nr.301/14 din 28 mai 2014.

În susținerea acțiunii reclamantul a invocat că Certificatul de urbanism informativ nr.301/14 din 28 mai 2014 se referă la lucrările de reconstrucție, efectuate fără acordul său. Acest certificat prevede condițiile de autorizare a construcției ilegale și apare ca temei juridic pentru emiterea procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014. Însă, în conformitate cu art. 2 al Legii privind autorizarea efectuării lucrărilor de construcții, certificatul de urbanism informativ este un act cu caracter facultativ cu funcții de informare, care se emite în situații expres prevăzute de lege, printre care nu este prevăzută și autorizarea construcțiilor ilegale.

Referitor la procedura de contestare a Certificatului de urbanism informativ nr. 301/14 din 28 mai 2014 reclamantul a invocat că a primit copia acestuia la 25 noiembrie 2016 ca anexă la referința Primăriei mun. Chișinău în cadrul procesului de judecată privind contestarea procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014.

La 26 decembrie 2016 reclamantul a înaintat Primăriei mun. Chișinău cererea prealabilă cu solicitarea privind nulitatea certificatului informativ, însă, prin răspunsul din 17 ianuarie 2017 pârâtul a comunicat că cererea prealabilă nu poate fi examinată din cauza înaintării tardive, fără a indica considerentele concrete în privința tardivității.

A solicitat anularea certificatului de urbanism informativ nr.301/14 din 28 mai 2014.

Prin hotărîrea din 05 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea și s-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr.466 din 15 august 2014 și certificatul de urbanism informativ nr. 301/14 din 28 mai 2014 emise de către Primăria mun. Chișinău și eliberate Margarinei Răducan pentru obiectivul din str.xxxxxxxxxx.

Pentru a decide astfel instanța de fond a constatat că prin semnarea procesului-verbal de recepție finală nr.466 din 15 august 2014, comisia de recepție a admis în exploatare reconstrucția care afectează proprietatea lui Leonid Cechina,

însă fără acordul acestuia. Mai mult, prin procesul-verbal au fost recepționate și lucrările neautorizate, adică construirea neautorizată a două nivele, precum și extinderea neautorizată pe plan a construcției.

Referitor la legalitatea certificatului de urbanism informativ nr.301/14 din 28 mai 2014 instanța de fond a constatat că acesta a fost emis cu depășirea funcției de informare, acordul privind efectuarea lucrărilor fiind eliberat de SC „Qua Vadis” SRL, Victor Traista și Daniela Iastrebov, însă reclamantul fiind vecinul nemijlocit și afectat nu a dat acordul respectiv. Mai mult acordurile, la care face referire certificatul informativ au fost date în luna octombrie 2011, și nu pot acoperi reconstrucția neautorizată efectuată în perioada anilor 2012–2014.

În consecință, instanța a constatat că actele contestate de Leonid Cechina au fost emise cu încălcarea Hotărârii Guvernului nr. 978 din 02 septembrie 2004 privind stabilirea moratoriului la modificarea tramei stradale și amplasarea construcțiilor în centrul istoric și în spațiile verzi ale mun.Chișinău.

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelurile declarate de către Crețu Sergiu, Răducan Margarita și Primarul General al mun. Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriai Chișinău din 05 februarie 2018, și pe cauza dată s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea înaintată de Cechina Leonid împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Crețu Sergiu, Răducan Margarita privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014 și a certificatului de urbanism informativ nr. 301/14 din 28 mai 2014 – s-a respins, ca tardivă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a constatat că prin recursul declarat de Primăria mun. Chișinău la data de 19 martie 2015, în cadrul altui dosar, s-a făcut referire la faptul că, certificatul de urbanism, cât și autorizația de construire și-au produs efectele juridice, imobilul fiind construit și finalizat prin proces-verbal de recepție finală. La data de 14 aprilie 2015, Leonid Cechina a depus referință la recursul declarat de Primăria mun. Chișinău, ceea ce denotă faptul că acesta a cunoscut despre existența procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014, or, despre aceasta a menționat Primăria mun. Chișinău în recursul său. Mai mult, despre existența procesului-verbal de recepție finală s-a menționat și în decizia CSJ nr. 3ra-680/15 emisă pe marginea cauzei civile intentate de Cechina Leonid cu privire la anularea certificatului de urbanism și a autorizației de construire. Reclamantul Cechina Leonid a depus cerere de chemare în judecată privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014, abia la data de 22 octombrie 2016, adică după 1 an și 2 luni, de la data când a cunoscut despre existența procesului-verbal de recepție finală.

Instanța de apel a notat că, reclamantul Cechina Leonid urma să depună cerere prealabilă privind anularea actului administrativ menționat până la 15 aprilie 2015, adică timp de o lună de când a cunoscut despre existența unui asemenea act, fapt care nu a fost realizat.

Prin urmare atât cererea prealabilă, cât și cererea de chemare în judecată, au fost înaintate la expirarea unui termen mai mare de 1 an, de la data când reclamantul a cunoscut cu certitudine despre existența procesului-verbal de recepție finală.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond urma să soluționeze chestiunea cu privire la repunerea în termen a cererii prelabile sau, după caz, a cererii de chemare în judecată, însă reclamantul o asemenea solicitare nu a înaintat.

În consecință, cerința reclamantului Leonid Cechina privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 466 din 15 august 2014, a fost respinsă, ca tardivă or, prin prisma art. 271 Cod Civil, persoanele în a căror favoare a curs prescripția – Crețu Sergiu, Răducan Margarita, au solicitat aplicarea acesteia atât în instanța de fond, cât și instanța de apel.

În partea ce ține de cerința reclamantului Leonid Cechina privind anularea certificatului de urbanism informativ nr. 301/14 din 28 mai 2014, instanța de apel a notat că potrivit inscripției avocatului, reclamantul a primit copia actului nominalizat la data de 25 noiembrie 2016. Cererea prealabilă a fost înregistrată la 26 decembrie 2016, deși termenul de 30 de zile a expirat la data de 25 decembrie 2016. Astfel, cererea prealabilă a fost depusă în următoarea zi, la 26 decembrie 2016, după expirarea termenului de 30 de zile de la data comunicării actului a cărui anulare se cere.

Prin răspunsul la cererea prealabilă, Primăria mun. Chișinău a invocat tardivitatea cerințelor părții reclamante, iar reclamantul Leonid Cechina nu a solicitat repunerea în termen a cererii prealabile sau a cererii de chemare în judecată, astfel cerința acestuia la fel a fost respinsă ca tardivă.

La data de 19 octombrie 2018 Leonid Cechina, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 05 februarie 2018.

În susținerea recursului recurentul a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, și anume interpretarea greșită a art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ; art.432 alin. (3) lit. f) Cod de procedură civilă, și anume instanța de apel a depășit competența jurisdicțională, considerînd că cererea prealabilă a fost depusă tardiv, pe cînd Primăria mun. Chișinău a examinat această cerere în fond și nu a considerat-o tardivă; art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, și anume instanța de apel greșit a constatat că cerința privind anularea procesului-verbal de recepție a fost înaintat tardiv, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 20 august 2018 (f.d. 186, vol.II), însă la dosar lipsește dovada recepționării acesteia.

Astfel, recursul declarat la 19 octombrie 2018 de către Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, se consideră a fi depus în termen.

La 12 noiembrie 2018, în adresa intimaților, a fost expediată copia recursului declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 26 noiembrie 2018 Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, a depus cerere de concretizare a recursului privind practica instanțelor naționale și CEDO.

La 26 noiembrie 2018 și 06 decembrie 2018 intervenientul accesoriu Sergiu Crețu, reprezentat de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus referință, solicitînd declararea ca inadmisibil recursul declarat de Leonid Cechina asupra deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 17 decembrie 2018 intervenientul accesoriu Margarita Răducan, reprezentată de avocatul Vitalie Nagacevski, a depus referință, solicitând cu titlu principal, declararea ca inadmisibil recursul declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, cu titlu secundar – nefondat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Leonid Cechina, reprezentat de avocatul Serghei Filatov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh